

МБОУ Тумульская СОШ им. В. М. Прокопьева

С.Тумул Усть-Алданского улуса

Республики Саха (Якутия)

Воспитатель дошкольной группы

Алексеева Нюргуйана Петровна

А5а дойдутун кемускээччилэр куннэригэр аналлаах аралдьытыгы сценария

Сыала: уол о5о кыра эрдэбиттэн а5атын холобуругар тереэбут-уескээбит дойдутун, таптыгы улаатарын ситиьи.

- 1) Уолу куустээх, хорсун, туохтан да толлубат буоларыгар патриотическайдык иитии.
- 2) Уол о5ону этин-хаанын сайыннарыы.
- 3) О5о иитиитигэр а5а оруолун урдэтии.

Аралдьыйы хаамыта

1. Тэрийэр тугэн

Зал иьэ быраабынныктыгы киэргэтиллибит (байыаннай танастаах о5олор, марш музыка тыабыр, о5олор «Бравые солдаты» музыканан строевойдуу хааман киирэллэр)

- Бугун бийиги А5а дойдуну кемускээччилэргэ аналлаах аралдьытыгытын сабалыырбытын кенуллээн.

(о5олорго сэрии туьунан кылгас билииннэри, слайда кердеруу)

2. Э5эрдэ

Физинструктор тыл этэр: бугун бийиги А5а дойдуну кемускээччилэр куннэрин бэлиэтибит. Эьигини, кунду тереппуттэр, бу быраабынныгынан э5эрдэлиибит! О5олоор, А5а дойдуну кемускээччилэр кэксэлэригэр кимнээх сулууспалыыларый? (моряктар, пограничниктар, солдаттар, летчиктар) кинилэр хайдах дьонноруй? (хорсун, куустээх, герой). Бийиги бугунну быраабынныкка анаан хобооннору, ырыалары уерэппипит.

Концерт са5аланар.

- 1) Улахан, бэлэмнэнии белех о5олорун толоруутугар ырыа «Моряк буолуом».
- 2) Орто белех толоруутугар хобоон «Ытаньах герой буолбат».
- 3) Бэлэмнэнии о5олорун толоруутугар монтаж.

3. Ыалдьыты керсуу.

Физинструктор: бугун бийиэхэ ыалдьытыгы кэллэ армия кэксэтигэр сулууспалаабыт Петухов Дмитрий Петрович эьиэхэ армия туьунан кэпсиэ уонна Калашников автомат саатын ыан уонна хомуйан кердеруе.

4. Курэхтэьи.

Физинструктор: билигин бийиги уолаттарбыт хайдах курдук тургэннэрин, быйыдарын, хорсуннарын курэхтээн кердеруехтэрэ (икки хамаанда5а араасаллар).

1 хамаанда – «Победа»

2 хамаанда – «Искра»

Курэхтэьи этаптара:

Бастакы этап «Былаах таьыта»

Хамаанда бэрилиннэ да, инники эрээккэ турар а5а былаа5ы илдээн уураар, ону о5о суурэн тийэн теттеру а5алар. Оннук кыттыылаахтар бары баран кэлэллэр. Инники буппут хамаанда кыайылаа5ынан тахсар.

Ижкис этап «Ат суурдуутэ»

Хамаанда бэрилиннэ дабаны мас аты миинэн обо конуьу эргийэн кэлэр уонна абатыгар биэрэр. Кини кэнниттэн аба барар. Хайа хамаанда эрдэ буппут ол кыайар.

Уьус этап «Бэргэн ытааччы»

Хамаанда бэрилиннэ да инники эрээккэ турар оболор суурэн тийиэн уонча миэтирэ турар сиргэ турар корзина иьигэр баар мээчиктэн бири ылан, корзина таьыгар баар бэлиэттэн 3-4 м тэйиччи турар кеглилэри бырабаат суурэн кэлэн, абаны уунан турар илиитин таарыйар, ол эрэ кэнниттэн аба суурэн баран бырабар. Бу туьумэххэ хайа хамаанда элбэх кеглини таппыт ол кыайыылаах буолар. Корзина хас биирдии хамаандаба тус туьунан баар буолар, уонна корзина иьигэр хамаанда ахсаанын саба мээчик баар буолар. Кереечулэр табыллыбыт кеглини тургэнник туруоран биэрэн иьэллэр.

Тердус этап «Дулба урдунэн сууруу»

Хамаанда бэрилиннэбинэ аба кругтары «дулбаны» обо иннигэр ууран биэрэр. Онно оболор ыстанан финишка тийиэхтээхтэр. Абалаах уол суурэн кэлэллэр. Хайа хамаанда эрдэ кэлбит, кыайыылаах буолар.

5. Набараадалааьын (кыайыылаахтарга грамота, кыттыбыт хамаандаларга сертификат туттарар).

6. Тумук

- Манан аралдытыы тумуктэнэр. Оболоор, эьиги абаларгыт курдук сымса, хорсун, бэйэбитин кыанар, эти-хааны эрчийэ сырыттаххытына, эр кьи бэрдэ буола улаатыаххыт. Бары кехтеехтук кыттыбыт абаларга махтанабыт. Керсуеххэ диэри.

Туьаныллыбыт литература:

1. Ебугэлэрбит ооньуулар А.С Федоров, 1992 – 48 с.
2. Сахалыы ооньуулар П.К. Васильев, М.К. Охлопков, 1985 – 60 с.
3. «Тосхол» бырагыраама – сана кэрдис кэмнэ. Методическай босуобуйа. Дьокуускай, 2014 с.